"LOVĆEN-ŽIVOTNA OSIGURANJA"
A.D. PODGORICA
Broj OD-104/24
Podgorica, 27.03. 2015 god.

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
"LOVĆEN-ŽIVOTNA OSIGURANJA" PODGORICA

Finansijski izvještaji za 2014. godinu

Podgorica, mart 2015. godine

S A D R Ž A J :

	STRANA
Izvještaj nezavisnog revizora	1
Bilans uspjeha za godinu koja se završila 31. decembra 2014. godine	2
Bilans stanja na dan 31. decembra 2014. godine	3
Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završila 31. decembra 2014.	4
Bilans novčanih tokova za godinu koja se završila 31. decembra 2014.	5
Napomene uz finansijske izvještaje	6 - 36

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Ul. Serdara Jola Piletica, BC
Palada (II Sprat)
81000
Podgorica

Tel: +382 20 238 477
Fax: +382 20 238 476
ey.com

Building a better working world

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA DRUŠTVA ZA OSIGURANJE "LOVĆEN-ŽIVOTNA OSIGURANJA", PODGORICA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen-životna osiguranja", Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2014. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim da omoguće pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, na osnovu revizije koju smo izvršili. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih normi i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor revizorskih procedura zavisi od procjene revizora pri čemu se uzima u obzir i ocjena rizika da li finansijski izvještaji sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare ili greške. Vršeći procjenu takvog rizika, revizor razmatra i interne kontrole bitne za pripremu i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja pravnog lica, u cilju kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa okolnostima, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući da obezbijede osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2014. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Podgorica, 24. mart 2015. godine.

Ernst & Young Montenegro d.o.o.
Podgorica, Crna Gora

ERNST & YOUNG MONTENEGRO DOO

Olivera Andrijašević
Partner

Danijela Dimovski
Ovlašćeni revizor

BILANS USPJEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31. DECEMBRA 2014.

(U hiljadama EUR)	Napomena	2014	2013
Obračunate bruto premije osiguranja		1.185	1.285
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja		(32)	(28)
Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio		-	-
Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	5	**1.153**	**1.257**
Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja		-	-
Neto prihodi od ostalih usluga		-	-
POSLOVNI PRIHODI		**1.153**	**1.257**
Obračunate bruto naknade šteta		(1.573)	(1.216)
Umanjenje za udio reosigur. u naknadama šteta		-	-
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		(16)	(29)
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete u reosiguravajući dio		6	
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete		(16)	25
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta		2	11
Rashodi naknada šteta	6	**(1.597)**	**(1.209)**
Promjene matematičkih rezervisanja		703	268
Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	17.2	703	268
Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	7	(53)	(91)
POSLOVNI RASHODI		(947)	(1.032)
DOBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT		**206**	**225**
Troškovi sticanja osiguranja		(155)	(146)
Amortizacija		(8)	(9)
Troškovi rada		(80)	(82)
Materijalni troškovi		(3)	(3)
Ostali troškovi usluga		(64)	(69)
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		2	1
TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA	8	(308)	(308)
GUBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT		(102)	(83)
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		348	321
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		(23)	(54)
Prihodi od ulaganja koji se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		88	69
Rashodi od ulaganja koji se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		(4)	(6)
FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA	9	**409**	**330**
DOBITAK REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA		307	246
POREZ NA DOBIT	10.1	(31)	(29)
NETO DOBIT ZA POSLOVNU GODINU		276	217
RASPODJELA NETO DOBITI		-	-
ZARADA PO AKCIJI (u EUR)	11	1,7215	1,6983

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 16. mart 2015. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen – životna osiguranja", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja:

Tijana Radinović
Rukovodilac odjeljenja za finansije i računovodstvo

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE "LOVĆEN-ŽIVOTNA OSIGURANJA" PODGORICA

Izvršni direktor:

Dobrila Otović
Izvršni direktor

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2014. GODINE

(U hiljadama EUR)	Napomena	2014	2013
AKTIVA			
Nematerijalna imovina		2	3
Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredeno obavljanje djelatnosti osiguranja	12	31	43
Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		5.138	4.953
Dugoročna finansijska ulaganja	13	5.138	4.953
Kratkoročna finansijska ulaganja	14	80	620
Gotovinska sredstva		170	122
Kratkoročna potraživanja	15	258	238
Kratkoročna sredstva		428	360
Ukupna aktiva		5.679	5.979
PASIVA			
Akcijski kapital-obične akcije		1.600	1.280
Osnovni kapital	16	1.600	1.280
Revalorizacione rezerve		177	119
- Prenesena dobit iz prethodnih godina		275	378
- Neraspoređena dobit tekuće poslovne godine		276	217
Prenesena i neraspoređena dobit		551	595
Rezerve	16	728	714
Bruto tehničke rezerve		339	309
Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja		2.851	3.554
Ostala rezervisanja		3	2
Rezervisanja	17	3.193	3.865
Kratkoročne obaveze	18	130	98
Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja – odložene poreske obaveze	10.3	28	22
Ukupna pasiva		5.679	5.979

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 16. mart 2015. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen – životna osiguranja", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Tijana Radinović
Rukovodilac odjeljenja za finansije i računovodstvo

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE "LOVĆEN-ŽIVOTNA OSIGURANJA" PODGORICA

Izvršni direktor

Dobrila Otović
Izvršni direktor

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31. DECEMBRA 2014.

(U hiljadama EUR)

	Akcijski kapital-obične akcije	Revalorizacione rezerve	Prenesena i neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan, 1. januar 2013. godine	**1.280**	**33**	**378**	**1.691**
Povećanje kapitala	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	86	-	86
Dobitak tekuće godine	-	-	217	217
Stanje na dan, 31. decembar 2013. godine	**1.280**	**119**	**595**	**1.994**
Promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	58	-	58
Dobitak tekuće godine	-	-	276	276
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala	320	-	(320)	-
Stanje na dan, 31. decembar 2014. godine	**1.600**	**177**	**551**	**2.328**

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 16. mart 2015. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen – životna osiguranja", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Tijana Radinović
Rukovodilac odjeljenja za finansije i računovodstvo

Izvršni direktor

Dobrila Otović
Izvršni direktor

BILANS NOVČANIH TOKOVA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA 31. DECEMBRA 2014.

(U hiljadama EUR)

	2014	2013
A.Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	**1.158**	**1.226**
Prilivi od premija (iz osiguranja,saosiguranja i reosiguranja)	1.156	1.219
Prilivi od učešća u naknadi šteta (saosiguranje i reosiguranje)	-	7
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	2	-
Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	**(2.004)**	**(1.577)**
Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja,saosiguranja i reosiguranja)	(1.524)	(1.166)
Odlivi po osnovu premija (iz osiguranja,saosiguranja i reosiguranja, kao i provizija po osnovu saosiguranja i reosiguranja)	(30)	(26)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(158)	(162)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(62)	(77)
Odlivi po osnovu zakupnina	(9)	(9)
Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)	(19)	(13)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(202)	(124)
Ostali odlivi	-	-
Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti	**(846)**	**(351)**
B.Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	**4.074**	**1.199**
Prilivi od podaje hartija od vrijednosti	3.138	-
Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti	256	289
Prilivi od zakupnina	60	110
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja – priliv od smanjenja depozita	620	800
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	**(3.180)**	**(824)**
Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti, neto	(3.094)	(383)
Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u Crnoj Gori	(80)	(440)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava	(6)	(1)
Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja	**894**	**375**
C.Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja		
Prilivi iz aktivnosti finansiranja	-	-
Priliv po osnovu izvršenih uplata kapitala	-	-
Neto promjena gotovine	**48**	**24**
Gotovina na kraju obračunskog perioda	**170**	**122**
Gotovina na početku obračunskog perioda	**122**	**98**

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Podgorica, 16. mart 2015. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen – životna osiguranja", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Trijana Radinović
Rukovodilac odjeljenja za finansije i računovodstvo

Izvršni direktor

Dobrila Otović
Izvršni direktor

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1. OPŠTE INFORMACIJE

Akcionarsko društvo za osiguranje „Lovćen-životna osiguranja" Podgorica sa sjedištem u Podgorici, ulica Marka Miljanova 29/III (u daljem tekstu: „Društvo"), osnovano je 24. decembra 2010. godine.

Društvo je usaglasilo svoju organizaciju sa Zakonom o privrednim društvima („Službeni list CG", br. 6/02) i upisalo se u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici 24. decembra 2010. godine pod brojem 4-0009247/001.

Djelatnost Društva čine poslovi životnih osiguranja.

Poslovi životnih osiguranja su zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju i preduzimanje mjera za sprečavanje i suzbijanje rizika koji mogu ugroziti osigurana lica, kao i zaključivanje i izvršavanje ugovora o reosiguranju osiguranog viška rizika iznad samopridržaja.

Društvo se, u okviru djelatnosti osiguranja, bavi poslovima životnog osiguranja:

- osiguranje života,
- rentno osiguranje,
- dopunsko osiguranje lica uz osiguranje života,
- druge vrste životnih osiguranja.

Prosječan broj radnika u 2014. godini je 14 radnika (2013: 13 radnika), od kojih je 6 radnika (2013: 5 radnika) zaposleno kao interni zastupnici po ugovoru o dopunskom radu.

Osnovni kapital Društva iznosi EUR na 31.12.2014. godine iznosi 1.600 hiljada. Akcionarski kapital je podijeljen na 160 hiljada akcija koje imaju pojedinačnu nominalnu vrijednost EUR 10. Sve akcije su obične (redovne) akcije, glase na ime i čine jednu klasu akcija.

Jedini akcionar Društva je njegov osnivač "Lovćen" osiguranje A.D., Podgorica.

Dana 30. decembra 2010. godine Društvo je zaključilo Ugovor o prenosu portfelja sa Akcionarskim društvom za osiguranje "Lovćen", Podgorica broj 03-371/30, a dana 25. januara 2011. godine i aneks Ugovora broj 03-371/30-1 po kome je utvrđen prenos portfelja u skladu sa Zakonom o osiguranju (Sl. list CG, br. 78/06, 19/07 i Sl. list CG br. 53/09, 73/10 i 40/11). Ovim Ugovorom i Aneksom je definisan prenos sredstava tehničkih rezervi u iznosu EUR 3.386 hiljada koja se sastoje od prenosnih premija u iznosu EUR 1 hiljada, rezervisanih šteta u iznosu od EUR 305 hiljada i matematičke rezerve u iznosu od EUR 3.080 hiljada, kao i plasmana tehničkih rezerevi u iznosu od EUR 3.386 hiljada.

U skladu sa Rješenjem o davanju saglasnosti za prenos portfelja broj 03-1116/3-10 od 31. januara 2011. godine, Agencija za nadzor osiguranja je dala saglasnost Akcionarskom društvu za osiguranje "Lovćen" osiguranju, Podgorica, za prenos portfelja životnih osiguranja na Društvo.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1 Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list RCG", br. 69/05, 80/08 i 32/11), odnosno na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda („MRS") u Crnoj Gori („Sl. list CG", br. 69/02). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI") primjenjuju se za finansijske izvještaje koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Takođe, Društvo ima obavezu da svoje poslovanje obavlja u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG", br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12), regulativom propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore i ostalom važećom regulativom Crne Gore.

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 - ,,Prikazivanje finansijskih iskaza". Pored toga, navedeni finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja koja se zahtijevaju u skladu sa MSFI 4 - Ugovori o osiguranju.

Pored toga računovodstvene politike koje su primjenjene u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja se razlikuju od zahtjeva MSFI primjenljivih na dan 31. decembra 2014. godine, u dijelu obračuna ispravki vrijednosti finansijskih instrumenata odnosno u dijelu objelodanjivanja finansijskih instrumenata u skladu sa zahtjevima MSFI 7 – „Finansijski instrumeniti: objelodanjivanja".

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MSFI i MRS zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji zvanični prevod je objavljen 31. decembra 2009. godine i obuhvata samo osnovni tekst standarda i interpretacije i ne uključuje osnove za zaključivanje, iliustrativne primjere, uputstva za primjenu, komentare, mišljenja i ostali materijal objašnjenja. Takodje, navedeni prevod ne sadrži prevod Osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja.

Shodno navedenom, a imajući u vidu efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na prezentaciju finansijskih izvještaja Društva, priloženi finansijski izvještaji se u tom dijelu razlikuju i odstupaju od MSFI i MRS.

2.2 Pravila procjenjivanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ukoliko je u računovodstvenim politikama drugačije navedeno. Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

2.3 Zvanična valuta izvještavanja

Finansijski izvještaji prezentovani su u eurima (EUR), koja predstavlja zvaničnu valutu u Crnoj Gori i izvještajnu valutu Društva. Sve iskazane numeričke vrijednosti predstavljene su u hiljadama (EUR 000), osim ukoliko je drugačije navedeno.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.4 Značajna računovodstvena prosuđivanja i procjene

Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Najznačajnije procjene i pretpostavke su izvršene na sledećim bilansnim pozicijama: procjene korisnog vijeka upotrebe opreme, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete, rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete i ostala rezervisanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primijenjene za sastavljanje ovih finansijskih izvještaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primijenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1 Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti.

3.2 Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi obuhvataju prihode od premije osiguranja i ostale prihode. Prihodi se priznaju po fer vrijednosti primljenih nadoknada ili potraživanja.

Prihodi od premija osiguranja obračunati su iz bruto premija osiguranja i saosiguranja, umanjeni za dio reosiguranja i ispravljeni za promjenu bruto prenosne premije, koja je korigovana za učešće reosiguravača u prenosnoj premiji. Osnov za priznavanje bruto premija osiguranja su fakturisane premije.

3.4 Poslovni rashodi

Rashodi obuhvataju rashode za štete i ostale troškove, doprinose i rezervisanja.

Rashodi za štete su obračunati bruto iznosi šteta ispravljeni za promjenu bruto rezervi za štete.

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja obuhvataju troškove nadzornog organa i troškove ispravke vrijednosti premije osiguranja. Društvo je troškove za rezervisanja i jubilarne nagrade prikazalo kroz operativne troškove (ostali troškovi rada) jer se ovi troškovi takođe dijele po funkcionalnim cjelinama na troškove pribave, procjene i ostale troškove.

3.5 Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi se sastoje od: prihoda od zakupa, prihoda od kamata i dobitaka od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza.

Finansijski rashodi obuhvataju: rashode nastale investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine (amortizacija), rashode od umanjenja fer frijednosti akcija i obveznica, gubitaka kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza, kao i rashode po osnovu kamata.

3.6 Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredeno obavljanje djelatnosti osiguranja

Pod nekretninama, postrojenjima i opremom za neposredeno obavljanje djelatnosti osiguranja smatraju se ona sredstva, koja su potrebna za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja: zemljišta, zgrade ili djelovi zgrada i oprema. Društvo posjeduje samo opremu u koju se ubraja i sitni inventar sa rokom upotrebe dužim od jedne godine.

Navedena sredstva, koja ispunjavaju uslove za priznavanje, se kod početnog priznavanja vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost obuhvata: nabavnu cijenu, uvozne i nepovratne dažbine prilikom kupovine i troškove, koje je moguće pripisati neposredno njegovom osposobljavanju za planirano korišćenje, naročito troškove dovoza i namještanja i procjenu troškova razgrađivanja, odstranjivanja i obnavljanja.

Nakon početnog priznavanja, Društvo koristi model nabavne vrijednosti i vodi ta sredstva po njihovim nabavnim vrijednostima, umanjenim za akumuliranu amortizaciju i nastalo obezvrijeđenje.

Amortizacija ovih sredstava se obračunava primjenom proporcionalnog metoda tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe.

Godišnje stope amortizacije, odnosno metod amortizacije, propisane su odlukom Odbora direktora.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6 Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredeno obavljanje djelatnosti osiguranja (nastavak)

Stope amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme za neposredeno obavljanje djelatnosti osiguranja određene su u zavisnosti od vijeka korišćenja, koji pak zavisi od: očekivanog korišćenja sredstava, očekivane fizičke istrošenosti i starenja, očekivane tehničke i tržišne zastarjelosti, očekivanih zakonskih i drugih ograničenja korišćenja.

Vijek korišćenja sredstava i izabrani metod amortizacije potrebno je godišnje provjeravati. Ako se utvrdi, da je vijek upotrebe drugačiji od već izabranog, potrebno je promijeniti ili dopuniti odluku o metodi amortizacije. Efekti takve promjene se obračunaju i iskazuju u godišnjem izvještaju u godini u kojoj je došlo do promjena.

Primijenjene stope amortizacije pojedinih grupa opreme su prikazane u sljedećem pregledu:

Amortizaciona grupa	Godišnja stopa amortizacije (%)
OPREMA, VOZILA I OSTALO	
1. Transportna sredstva u cestnom prometu	14,29
2. Telefonska i druga oprema za prenos veza	20,00
3. Računari i računarska oprema	30,00
4. Računarske i pisaće mašine	25,00 – 20,00
5. Kancelarijski i ostali namještaj	10,00 - 20,00
6. Oprema za snimanje i umnožavanje	20,00
7. Oprema za čuvanje novca i hartija od vrijednosti	10,00
8. Oprema za ugostiteljsku djelatnost	20,00

Početak obračuna amortizacije je prvog dana sljedećeg mjeseca od kada je sredstvo raspoloživo za upotrebu.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme za neposredeno obavljanje djelatnosti osiguranja prestaje kada je sredstvo razvrstano u sredstva za prodaju ili kada je ukinuto priznavanje sredstva (otuđenje ili ako od njegovog korišćenja ili otuđenja više ne možemo očekivati buduće ekonomske koristi).

Ako postoje takvi nagovještaji, Društvo mora procijeniti nadoknadivu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme za neposredeno obavljanje djelatnosti osiguranja. Kao nadoknadiva vrijednost uzima se veća od fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje i upotrebne vrijednosti. Ukoliko je nadoknadiva vrijednost sredstava manja od njegove knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvenu vrijednost sredstva bi trebalo smanjiti na njegovu nadoknadivu vrijednost. Takvo smanjenje je gubitak zbog obezvrjeđenja, koji se priznaje u bilansu uspijeha.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7 Investicione nekretnine

Ulaganja u nepokretnosti (zgrade) se priznaju kao sredstva, kada su ispunjeni sledeći kriterijumi:

- ulaganja u nepokretnosti moraju ostvarivati ekonomske koristi za Društvo (nepokretnosti se koriste za izdavanje u zakup i donose zakupninu ili se prodaju i ostvaruju dobit),
- nepokretnosti nijesu namijenjene za prodaju u bliskoj budućnosti u redovnom poslovanju,
- nabavnu vrijednost je moguće pouzdano izmjeriti.

Početno priznavanje investicionih nekretnina je po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrijednost predstavlja nabavnu cijenu i neposredno pripadajuće troškove nabavke. Naknadno priznavanje investicionih nekretnina vrši se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za obračunatu amortizaciju i eventualno obezvrjeđenje. Način amortizacije i obezvrjeđenja investicionih nekretnina je isti kao kod materijalnih osnovnih sredstava. Procjenu obezvrjeđenja potrebno je vršiti godišnje.

Primijenjene stope amortizacije za investicione nekretnine su prikazane u sledećem pregledu:

Amortizaciona grupa GRAĐEVINSKI OBJEKTI	Godišnja stopa amortizacije (%)
1. Poslovne zgrade i poslovne prostorije	1,5 - 3,0

3.8 Lizing

Određivanje da li je neki aranžman lizing ili sadrži lizing zasniva se na sadržini aranžmana na dan njegovog nastanka: da li ispunjenje aranžmana zavisi od korišćenja posebnog sredstva ili sredstava ili aranžman sadrži pravo na korišćenje tog sredstva.

Finansijski lizing po kome se Društvu suštinski prenose svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom nad predmetom lizinga kapitalizuje se na početku lizinga po fer vrijednosti sredstava koja su predmet lizinga ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. Minimalna plaćanja lizinga se dijele na finansijski trošak i smanjenje neizmirene obaveze po osnovu lizinga u cilju ostvarenja konstantne periodične kamatne stope na preostali saldo obaveza. Finansijski trošak se iskazuje u bilansu uspjeha.

Sredstva uzeta na lizing se amortizuju tokom korisnog vijeka upotrebe sredstva. Međutim, ukoliko nije sasvim izvjesno da će Društvo steći pravo vlasništva nad sredstvom do kraja trajanja lizinga, to sredstvo se u potpunosti amortizuje u periodu kraćem od trajanja lizinga ili procijenjenog vijeka trajanja sredstva.

Potraživanja i Obaveze po osnovu operativnog lizinga se priznaju kao prihod i rashod u bilansu uspjeha tokom perioda trajanja lizinga.

3.9 Finansijska sredstva

Finansijska sredstva se kod početnog priznavanja svrstavaju u sledeće grupe:

3.9.1 Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha,
3.9.2 Finansijska sredstva koja se drže do dospijeća,
3.9.3 Krediti (pozajmice) i potraživanja,
3.9.4 Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9 Finansijska sredstva (nastavak)

Finansijska sredstva se početno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijskih sredstava koja nisu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, direktne troškove transakcije (naknade plaćene zastupnicima, savjetnicima, berzanskim posrednicima, dažbine berzi i ostale dažbine povezane sa prenosom), a koje proizilaze neposredno iz kupovine ili izdavanja finansijskog sredstva.

Klasifikacija zavisi od namjere za koju su finansijska sredstva pribavljena. Finansijska sredstva su klasifikovana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kada se hartije od vrijednosti drže u cilju ostvarivanja dobiti po osnovu trgovanja u kratkom vremenskom periodu. Kategorije sredstava raspoloživih za prodaju i ulaganja koja se drže do dospjeća se koriste kada se odnosnom obavezom pasivno upravlja i/ili se ona vrednuje po amortizovanoj vrijednosti.

3.9.1 Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha

Finansijska sredstva utvrđena po fer vrijednosti preko poslovnog rezultata uključuju:

- Finansijska sredstva za trgovanje; sredstva, za koja postoji tržište odnosno za koja se vrijednost može pouzdano izmjeriti.
- Finansijska sredstva, koja se kod priznavanja razvrstavaju u grupu po fer vrijednosti preko bilansa uspjeha. To su sredstva za koje mora postojati tržište kako bi se njihova vrijednost mogla pouzdano izmjeriti.

Nakon početnog priznavanja, ove investicije se ponovo mjere po fer vrijednosti, a efekti vrednovanja i realizovani dobici i gubici se priznaju u bilansu uspjeha. U bilansu uspjeha se priznaju i sve dobijene dividende i kamate.

3.9.2 Finansijska sredstva koja se drže do dospijeća

Finansijska sredstva, neizvedena sa fiksnim iznosom plaćanja ili iznosom plaćanja koji se može odrediti i fiksnim rokom dospijeća, klasifikuju se kao ona koja se drže do dospijeća ako Društvo ima namjeru i sposobnost da ih drži do dospjeća. Ova ulaganja se pri početnom priznavanju vrednuju po nabavnoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost plaćene naknade za nabavku ulaganja. Svi troškovi transakcije nastali pri nabavci su uključeni u nabavnu vrijednost ulaganja.

Nakon početnog vrednovanja, finansijska sredstva koja se drže do dospijeća se vrednuju po amortizovanom trošku korišćenjem metode efektivne kamatne stope (EKS). Kamate se priznaju u poslovnom rezultatu Društva.

Preračuni finansijska sredstva koja se drže do dospijeća, koji su izraženi u stranim valutama, priznaju se u finansijskom rezultatu.

Ukoliko se fer vrijednost tih sredstava privremeno poveća ili smanji ispod knjigovodstvene vrijednosti, ta promjena ne utiče na visinu tih sredstava, odnosno te se promjene ne priznaju u poslovnim knjigama.

Sredstava koja su klasifikovana kao sredstva koja se drže do dospijeća nije moguće prodati prije dospijeća ili razvrstati u drugu grupu sredstava.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9 Finansijska sredstva (nastavak)

3.9.3 Krediti (pozajmice) i potraživanja

Nakon početnog vrjednovanja, zajmovi i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku korišćenjem metode efektivne kamatne stope (EKS). Kamate se priznaju u bilansu uspjeha.

3.9.3.1 Krediti (pozajmice)

Zajmovi su neizvedena finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Ova sredstva se početno priznaju po nabavnoj vrijednosti, koja je fer vrijednost plaćene naknade za pribavu sredstava. Svi troškovi transakcije nastali prilikom pribave se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva. Kamate se priznaju u poslovnom rezultatu. Preračuni finansijskih ulaganja, koji su izraženi u stranim valutama, priznaju se u finansijskom rezultatu.

3.9.3.2 Potraživanja

Potraživanja svih vrsta se kod početnog priznavanja iskazuju u iznosima koji proističu iz odgovarajućih isprava, uz pretpostavku da će biti naplaćena.

Potraživanja, za koja postoji pretpostavka (vjerovatnoća), da neće biti naplaćena u cjelosti ili u određenom roku, treba iskazati kao sumnjiva i sporna potraživanja i obračunati obezvređenje na teret poslovnih rashoda.

Sumnjiva potraživanja su potraživanja, za koja se sumnja da neće biti izmirena u redovnom roku odnosno u cjelokupnom iznosu. U ta potraživanja uključujemo potraživanja od dužnika koji su u stečaju ili prinudnoj naplati.

Potraživanja u stranoj valuti se preračunaju u domaću valutu po kursu na dan nastanka. Kursna razlika koja nastaje do dana izmirenja ili do dana bilansa stanja priznaje se kao pozicija finansijskih prihoda ili finansijskih rashoda.

3.9.4 Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Početno priznavanje finansijskih sredstva raspoloživih za prodaju se vrši po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju se naknadno mjere po fer vrijednosti, a efekti vrednovanja se priznaju u kapitalu dok finansijsko sredstvo ne prestaje da se priznaje, kada će akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u kapitalu biti priznat u bilansu uspjeha, ili dok se ne odredi da je finansijsko sredstvo obezvređeno, kada se akumulirani gubitak priznaje u bilansu uspjeha iako priznavanje finansijskog sredstva nije prestalo. Ulaganja u instrumente kapitala koje nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti odmjeravaju se po nabavnoj vrijednosti.

Preračuni finansijskih sredstava, koji su izraženi u stranim valutama, koja se utvrđuju po fer vrijednosti, priznaju se neposredno u kapitalu kao višak iz prevrednovanja. Finansijska ulaganja u instrumente kapitala, izražene u stranim valutama, koji se utvrđuju po nabavnoj vrijednosti, ne preračunavaju se.

Društvo ima u toj grupi sredstava razvrstana sledeća finansijska sredstva:

- akcijeinstrumenti kapitala koje nijesu razvrstane u druge grupe sredstava,
- dužničke hartije od vrijednosti (tržišne), koje nijesu razvrstane u finansijska sredstva u posjedu do dospijeća za plaćanaje i u pozajmice.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9 Finansijska sredstva (nastavak)

3.9.5 Izvedeni finansijski instrumenti

Društvo na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine nema izvedene finansijske instrumente.

3.9.6 Obezvrjeđenje finansijskih sredstava

Na svaki dan bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje indikatori obezvrjeđenja nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Finansijska sredstva smatraju se obezvrijeđenim samo ukoliko postoje objektivni dokazi o obezvrjeđenju kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon inicijalnog priznavanja sredstava (tzv. „događaj koji je uzrokovao gubitak"), a taj događaj ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe sredstava koji se mogu pouzdano procijeniti.

Knjigovodstvena vrijednost sredstva se umanjuje na osnovu računa ispravke i iznos gubitka se priznaje u bilansu uspijeha.

Za finansijska sredstva koja se vode kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, na dan bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje indikatori obezvrijeđenja nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava na osnovu informacija sa tržišta i drugih relevantnih internih i eksternih informacija. Ukoliko postoji dokaz o obezvrjeđenju, kumulativan gubitak - koji se mjeri kao razlika između nabavne vrijednosti i trenutne fer vrijednosti, umanjen za gubitke po osnovu obezvrijeđenja prethodno priznate u bilansu uspeha - se uklanja iz kapitala i priznaje u bilansu uspijeha. Gubici po osnovu obezvrjeđenja instrumenata kapitala se ne ukidaju kroz bilans uspjeha; povećanja fer vrijednosti nakon obezvrjeđenja se priznaju direktno u kapitalu.

Procjena vrijednosti potraživanja koja se teže naplaćuju od kupca (osiguranika), vrši se kvartalno, i za sva potraživanja starija od 90 dana vrši se ispravka vrijednosti potraživanja.

3.10 Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju gotovinu na žiro i deviznim računima Društva i gotovinu u blagajni.

3.11 Kapital

Na osnovu Zakona o osiguranju („Službeni list CG" 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12) kapital društva za osiguranje čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke.

Osnovni kapital društva za osiguranje čine:
1) uplaćeni akcijski kapital društva za osiguranja, izuzev akcijskog kapitala uplaćenog na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija,
2) rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja,
3) rezerve iz dobiti,
4) prenesena dobit iz prethodnih godina.

Obračunati osnovni kapital umanjuje se za:
1) otkupljene sopstvene akcije,
2) nematerijalnu imovinu,
3) preneseni gubitak i gubitak tekuće godine,
4) razliku nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11 Kapital (nastavak)

Dopunski kapital društva za osiguranje čine:
1) akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija;
2) podređeni dužnički instrumenti;
3) rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama;
4) druge kategorije.

Druge kategorije dopunskog kapitala su:
1) vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu ne uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja osiguranja umanjena za vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja, pri čemu stvarni troškovi pribavljanja u obračunu matematičke rezerve ne smiju prelaziti 3,5 % osigurane sume;
2) revalorizacione rezerve imovine koje ne ulaze u sastav imovine za pokriće tehničkih rezervi.

Društvo za osiguranje može u obračun dopunskog kapitala uključiti druge kategorije samo na osnovu saglasnosti regulatornog organa.

Iznos dopunskog kapitala ne može prelaziti 50% iznosa osnovnog kapitala.

Prilikom obračuna kapitala društva za osiguranje, zbir osnovnog i dopunskog kapitala umanjuje se za sledeće odbitne stavke:
1) udjele u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava;
2) ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva iz tačke 1 ovog člana, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava;
3) akcije koje se ne kotiraju na organizovanom tržištu i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza.

3.12 Garantni kapital

Garantni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala u skladu sa Zakonom o osiguranju.

Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti.

Društvo za osiguranje dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanim Zakonom o osiguranju.

3.13 Ostala dugoročna rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili preuzetu) koja je rezultat prošlih događaja, gdje je vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban da se izimiri obaveza i može se dati pouzdana procjena iznosa obaveze.

Rezervisanja se oblikuju za sledeće namjene:

- za jubilarne nagrade

i

- za otpremnine kod odlaska u penziju.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13 Ostala dugoročna rezervisanja (nastavak)

Vrijednost rezervisanja mora biti istovjetna sadašnjoj vrijednosti izdataka, koji su po očekivanju neophodni za izimirenje obaveze.

Ova rezervisanja se knjiže na osnovu aktuarskih obračuna.

3.14 Bruto tehničke rezerve

Formiranje tehničkih rezervi je propisano Zakonom o osiguranju, njegovim podzakonskim aktima i internim pravilnicima.

Društvo mora za sve poslove osiguranja, koje obavlja, formirati odgovarajuća tehničke rezerve, koje su namijenjene pokriću budućih obaveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika, koji proizilaze iz poslova osiguranja, koje obavlja.

Društvo mora formirati sljedeće vrste tehničkih rezervi:

- rezerve za prenosne premije,
- rezervisanja za štete,
- matematičke rezerve.

Detaljnija pravila i minimalne standarde za obračun tehničkih rezervi, propisana su Zakonom o osiguranju i pravilima Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore na osnovu kojih su sastavljeni pravilnici za formiranje svih potrebnih tehničkih rezervi, koje proizilaze iz poslovanja Društva.

3.15 Tekući i odloženi porez na dobit

Tekući porez

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni list CG" br. 65/01, 12/02, 80/04, 40/08, 40/11, 14/12, 61/13). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Obveznik poreza na dobit dužan je da obračuna, obustavi i uplati porez po odbitku na prihode isplaćene po osnovu dividendi i udjela u dobiti koji se isplaćuju rezidentnim i nerezidentnim pravnim i fizičkim licima. Porez po odbitku plaća se po stopi od 9% na osnovicu koju čini iznos bruto prihoda.

Odloženi porezi

Odloženi porez na dobit se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izvještajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvo ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata. Odloženi porez na dobit se odmjerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti. Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je verovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porezi su obračunati primjenom stope od 9%.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.16 Primanja zaposlenih

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Troškovi penzija i ostalih naknada nakon penzionisanja

U Društvu ne postoji penzioni fond niti naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu. Isto tako, Društvo nema obavezu da obezbjeđuje buduće naknade sadašnjim ni bivšim zaposlenima, već sve naprijed navedeno sprovodi u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju CG ("Službeni list CG", br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 81/04, 29/05, 14/07, 47/07, 12/07, 13/07, 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 73/10, 40/11, 66/12).

Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbjeđuje zaposlenima, primjenom Kolektivnog ugovora, jubilarne nagrade, regres za korišćenje godišnjeg odmora, sredstva za zimnicu, naknade toplog obroka i prevoza, obezbjeđuje pomoć zaposlenima, na predlog Sindikata, u propisanim slučajevima, po odluci Izvršnog direktora Društva.

Otpremnine

Saglasno Kolektivnim ugovorom zaposlenima se isplaćuje otpremnina prilikom odlaska u penziju ili najkasnije u roku od 30 dana od dana odlaska u penziju.

Otpremnina se isplaćuje i u slučajevima prestanka potrebe za radom zaposlenih, kada se posebnom odlukom nadležnog organa u Društvu utvrđuje Program ostvarivanja prava zaposlenih za čijim je radom prestala potreba (višak radnika). Kao poseban vid otpremnine postoji davanje u slučaju sporazumnog raskida radnog odnosa, kao način podsticanja smanjenja broja zaposlenih, uz njihovu saglasnost. U svim navedenim slučajevima isplatom otpremnine prestaju materijalne ili bilo kakve druge obaveze Društva prema zaposlenima koji su primili otpremninu.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

4.1 Rizik osiguranja

Rizike koji svaki od ugovora o osiguranju nosi čine mogućnost da se osigurani događaj desi, kao i neodređenost iznosa odštete koji se po tom osnovu traži. Po samoj prirodi ugovora o osiguranju, ovaj rizik zavisi od slučajnosti i zbog toga je nepredvidiv.

4.2 Rizik osiguranja lica

Učestalost i težina šteta zavisi od nekoliko činilaca. Najznačajniji su povišeni nivo naknade po osnovu štete nastale usled izloženosti rizicima od povreda ili smrti. Društvo upravlja ovim rizicima strategijom osiguranja odgovarajućim ugovorima o reosiguranju i proaktivnim odnosom prema štetama.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

4.3 Tržišni rizik

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima. Tržišni rizik obuhvata rizik od deviznih kolebanja, rizik kamatnih stopa, fer vrijednosti i rizik cijena. Cjelokupan program upravljanja rizikom usmjeren je na nepredvidivost finansijskih tržišta i nastoji da svede na minimum potencijalne negativne uticaje na finansijsko poslovanje Društva. Upravljanje rizikom obavlja Rukovodstvo na osnovu politika koje odobri Odbor direktora. Odbor direktora donosi, u pisanoj formi, osnovna pravila za sveukupno upravljanje rizikom, kao i politike, takođe u pisanoj formi, koje obuhvataju posebne oblasti kao što su devizni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik i ulaganje viška likvidnih sredstava.

4.4 Kreditni rizik

Društvo nema značajne koncentracije kreditnog rizika. Učesnici u poslu i gotovinske transakcije su ograničeni na finansijske institucije visokog kreditnog kvaliteta.

Društvo je izloženo kreditnom riziku, koji predstavlja rizik da suprotna strana neće biti sposobna da plati pun iznos duga o dospijeću. Područja u kojima je Društvo izloženo kreditnom riziku su:

- udio reosiguravača u obavezama po osnovu osiguranja,
- potraživanja od reosiguravača po osnovu već isplaćenih šteta,
- potraživanja od potpisnika ugovora o osiguranju,
- potraživanja od posrednika pri osiguranju.

4.5 Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnog iznosa novčanih sredstava i hartija od vrijednosti namijenjenih prodaji, raspoloživost finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih obaveza i mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu.

4.6 Rizik promjene kursa

Društvo se izlaže riziku promjene kursa kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijkog instrumenta mijenjati zbog promjene u kursu stranih valuta.

Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Kako Društvo većinu transakcija obavlja u EUR valutni rizik je minimalan

4.7 Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj (fer) vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva procjenjuje rizike i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrijednosti.
Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

5. PRIHOD OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

Prihodi od premija osiguranja i saosiguranja se odnose na slijedeće:

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Prihodi od premija životnih osiguranja	1.185	1.285
Premija prenijeta u reosiguranje	(32)	(28)
Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio	-	-
Ukupno:	1.153	1.257

6. RASHODI NAKNADA ŠTETA

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Bruto likvidirane štete	1.543	1.185
Troškovi likvidacije šteta	30	31
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete(Napomena 17.1)	(16)	(29)
Promjene rezervisanja za prijavljene štete u reosiguranju	(6)	-
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete (Napomena 17.1)	(16)	25
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta (Napomena 17.1)	2	11
Ukupno:	1.597	1.209

7. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Troškovi ispravke vrijednosti potraživanja osiguranja života	39	76
Troškovi nadzornog organa	14	15
Ukupno:	53	91

8. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Troškovi sticanja osiguranja (Napomena 8.2)	154	146
Ostali troškovi sprovođenja osiguranja (Napomena 8.2)	156	163
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja (Napomena 8.2)	(2)	(1)
Ukupno:	308	308

8. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (nastavak)

8.1 Operativni troškovi po prirodnim vrstama i poslovnim segmentima

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Troškovi pribavljanja osiguranja (provizije)	19	13
Amortizacija sredstava, neophodnih za poslovanje	15	17
Troškovi rada	143	146
- Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih	84	86
- Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	58	59
- Ostali troškovi rada (Napomena 3.4)	1	1
Troškovi usluga fiz. lica, koja ne obavljaju djelatnost, sa dažbinama	1	1
Ostali troškovi poslovanja	132	132
- Troškovi reprezentacije, reklame, sajmova	23	21
- Troškovi materijala i energije	6	8
- Troškovi usluga održavanja	26	24
- Povraćaj troškova vezanih za radni odnos	5	7
- Troškovi intelektualnih i ličnih usluga	28	29
- Troškovi usluga saobraćaja i veza	8	9
- Troškovi premije osiguranja	2	2
- Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	9	9
- Troškovi zakupnine	8	8
- Troškovi stručnog usavršavanja radnika	-	2
- Troškovi drugih usluga	17	13
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(2)	(1)
Ukupno:	308	308

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

8. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (nastavak)

8.2 Operativni troškovi po prirodnim vrstama i funkcionalnim grupama

U hiljadama EUR	2014.		
	Ukupno	Pribava osiguranja	Ostali operativni troškovi
Troškovi pribavljanja osiguranja (provizije)	19	19	-
Amortizacija sredstava, neophodnih za poslovanje	15	7	8
Troškovi rada:	143	63	80
- Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih	84	37	47
- Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	58	26	32
- Ostali troškovi rada (Napomena 3.4)	1	-	1
Troškovi usluga fiz. lica, koja ne obavljaju djel., sa dažbinama	1	1	-
Ostali troškovi poslovanja:	132	64	68
- Troškovi reprezentacije, reklame, sajmova	23	19	4
- Troškovi materijala i energije	6	3	3
- Troškovi usluga održavanja	26	7	19
- Povraćaj troškova vezanih za radni odnos	5	2	3
- Troškovi intelektualnih i ličnih usluga	28	12	16
- Troškovi usluga saobraćaja i veza	8	4	4
- Troškovi premija osiguranja	2	-	2
- Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	9	4	5
- Zakupnine	8	3	5
- Troškovi stručnog usavršavanja radnika	-	-	-
- Troškovi drugih usluga (Napomena 3.4)	17	10	7
UKUPNO TROŠKOVI:	310	154	156
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(2)		
UKUPNO:	308	154	156

8. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (nastavak)

8.2 Operativni troškovi po prirodnim vrstama i funkcionalnim grupama (nastavak)

U hiljadama EUR	2013.		
	Ukupno	Pribava osiguranja	Ostali operativni troškovi
Troškovi pribavljanja osiguranja (provizije)	13	13	-
Amortizacija sredstava, neophodnih za poslovanje	17	8	9
Troškovi rada:	146	64	82
- Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih	86	38	48
- Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	59	26	33
- Ostali troškovi rada (Napomena 3.4)	1	-	1
Troškovi usluga fiz. lica, koja ne obavljaju djel., sa dažbinama	1	1	-
Ostali troškovi poslovanja:	132	60	72
- Troškovi reprezentacije, reklame, sajmova	21	14	7
- Troškovi materijala i energije	8	5	3
- Troškovi usluga održavanja	24	9	15
- Povraćaj troškova vezanih za radni odnos	7	2	5
- Troškovi intelektualnih i ličnih usluga	29	13	16
- Troškovi usluga saobraćaja i veza	9	4	5
- Troškovi premija osiguranja	2	-	2
- Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	9	4	5
- Zakupnine	8	3	5
- Troškovi stručnog usavršavanja radnika	2	-	2
- Troškovi drugih usluga (Napomena 3.4)	13	6	7
UKUPNO TROŠKOVI:	309	146	163
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(1)		
UKUPNO:	308	146	163

9. FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	348	321
- Prihodi od kamata	172	238
- Prihodi od investicionih nekretnina	72	82
- Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	104	1
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	(23)	(54)
- Rashodi amortizacije investicionih nekretnina	(23)	(26)
- Ostali rashodi finansijskih investicija	-	(28)
Neto finansijski rezultat od ulaganja stredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve:	325	267
Prihodi od ulaganja sredstava koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	88	69
- Prihodi od kamata	52	68
- Dobici od investicionih nekretnina	33	-
- Prihodi od investicionih nekretnina	3	1
Rashodi od ulaganja sredstava koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	(4)	(6)
- Rashodi amortizacije investicionih nekretnina	(4)	(2)
- Ostali rashodi finansijskih investicija	-	(4)
Neto finansijski rezultat od ulaganja stredstava koja se ne finansiraju iz tehničkih rezervi i matematičke rezerve:	84	63
UKUPNO:	409	330

10. POREZ NA DOBIT

10.1 Komponente poreza na dobit

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Tekući porez	29	26
Odloženi porez	2	3
Ukupno:	31	29

10.2 Usaglašavanje iznosa poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Dobit prije oporezivanja	307	246
Poreska stopa 9%	28	22
Otpisana sumnjiva potraživanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	4	7
Ostalo	(1)	
Ukupno	31	29
Efektivna poreska stopa	10%	12%

10.3 Odložene poreske obaveze

(U hiljadama EUR)	31.12.2014.	31.12.2013.
Privremene razlike na nematerijalnim ulaganjima, opremi i investicionim nekretninama	11	9
Privremene razlike po osnovu efekata promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	17	13
	28	22

Kretanja na odloženim poreskim obavezama po osnovu privremenih razlika na nematerijalnim ulaganjima, opremi i investicionim nekretninama su prikazana u pregledu koji slijedi:

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Stanje na početku godine	9	6
Obračunati odloženi porez u toku godine	2	3
Stanje na kraju godine	11	9

Prikazane odložene poreske obaveze odnose se na privremene razlike između osnovice po kojoj se nematerijalnim ulaganjima, oprema i investicionim nekretninama priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izvještajima Društva.

11. ZARADA PO AKCIJI

	2014.	2013.
Dobit za godinu u hiljadama EUR	276	217
Ponderisani prosječni broj akcija	160.000	128.000
Zarada po akciji u EUR	1,7215	1,6983

12. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA ZA NEPOSREDNO OBAVLJANJE DJELATNOSTI OSIGURANJA

U hiljadama EUR	Oprema
Nabavna vrijednost	
Stanje, 1. januar 2013. godine	84
Nabavke	1
Stanje, 31. decembar 2013. godine	85
Povećanja u toku godine	5
Stanje, 31. decembar 2014. godine	90
Ispravka vrijednosti	
Stanje, 1. januar 2013. godine	(25)
Obračunata amortizacija	(17)
Stanje, 31. decembra 2013. godine	(42)
Obračunata amortizacija	(17)
Stanje, 31. decembar 2014. godine	(59)
Sadašnja vrijednost	
31. decembar 2014. godine	31
31. decembar 2013. godine	43

13. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi sa stanjem na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine odnose se na:

(U hiljadama EUR)	31.12.2014.	31.12.2013.
Obveznice - Države Crne Gore	3.787	3.605
Investicione nekretnine koje nisu namijenjene za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	1.036	1.165
Akcije	191	183
Dugoročna poslovna potraživanja-lizing	124	
Ukupno:	5.138	4.953

Takodje, u dugoročna finansijska ulaganja su uključena i dugoročna potraživanja koja ne služe za pokriće tehničkih rezervi i kapitala sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine i odnose se na dugoročna poslovna potraživanja po osnovu finansijskog lizinga.

13. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

Dugoročna potraživanja u iznosu od EUR 124 hiljade se odnose na dugoročna potraživanja od finansijskog lizinga po osnovu investicione nekretnine (307 od 347 kvadratnih metara). Lizing ugovor je zaključen na period od 10 godina i nosi kamatnu stopu od 4% na godišnjem nivou.

13.1 Obveznice

Obveznice Države Crne Gore sa stanjem na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine su prikazane u sledećem pregledu:

(U hiljadama EUR)	Kamatna stopa (%)	Datum dospjeća	31.12.2014.	31.12.2013.
Obveznice Crne Gore 2015.	7,875%	14. septembar 2015.	-	1.391
Obveznice Crne Gore 2016.	7,25%	8. aprila 2016.	528	2.214
Obveznice Crne Gore 2019.	5,38%	20. maj 2019.	3.259	
Ukupno:			3.787	3.605

13.2 Akcije

Ulaganja u akcije se odnose na plasmane u sljedeće entitete:

(U hiljadama EUR)	Procenat učešća	31.12.2014.	31.12.2013.
Prva banka Crne Gore A.D., Podgorica	0,3438	72	72
Invest banka Montenegro A.D., Podgorica	0,0116	79	79
Societe Generale Montenegro A.D., Podgorica	0,1623	39	31
Kontejnerski terminal i generalni tereti A.D., Bar	0,0056	1	1
Ukupno:		191	183

13. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (nastavak)

13.3 Investicione nekretnine koje nisu namijenjene za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja

(U hiljadama EUR)	Građevinski objekti
Nabavna vrijednost	
Stanje, 1 januar 2013. godine	1.246
Nabavke	-
Stanje, 31. decembar 2013. godine	1.246
Prodaja	(118)
Stanje, 31. decembar 2014. godine	1.128
Ispravka vrijednosti	
Stanje, 1. januar 2013. godine	54
Amortizacija	27
Stanje, 31. decembar 2013. godine	81
Prodaja	(16)
Amortizacija	27
Stanje, 31. decembar 2014. godine	92
Sadašnja vrijednost	
31. decembar 2014. godine	1.036
31. decembar 2013. godine	1.165

Poslovni rezultat investicionih nekretnina za godinu koja se završava 31. decembra 2014. i 2013. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Prihodi od izdavanja investicionih nekretnina	75	83
Amortizacija investicionih nekretnina	(27)	(27)
Rezultat iz poslova investiranja	48	56

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

14. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

Kratkoročna finansijska ulaganja na dan 31. decembra 2014. godine predstavljaju kratkoročne depozite.

(U hiljadama EUR)	Kamatna stopa (%)	31.12.2014.	31.12.2013.
Depoziti:			
Atlas banka A.D., Podgorica	5	-	180
Prva banka Crne Gore A.D., Podgorica	4,5	80	180
Crnogorska komercijalna banka A.D., Podgorica	5	-	100
Komercijalna banka A.D., Budva	4	-	160
Ukupno:		80	620

15. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

(U hiljadama EUR)	31.12.2014.	31.12.2013.
Potraživanja po osnovu premije osiguranja života	229	200
Minus: Obezvrjeđenje	(179)	(140)
	50	60
Potraživanja za udjele u naknadama šteta	6	-
Kratkoročna potraživanja iz finansiranja – kamate po osnovu oročenih depozita	129	145
Tekuće dospijeće finansijski lizing	11	-
Potraživanja za zakup- povezana pravna lica	61	33
Druga kratkoročna potraživanja	1	-
Ukupno:	258	238

16. OSNOVNI KAPITAL

U hiljadama EUR	31.12.2014.	31.12.2013.
Akcijski kapital - obične akcije	1.600	1.280
Revalorizacione rezerve	177	119
Preneseni i neraspoređeni (dobitak)	551	595
- Prenesena dobit iz prethodnih godina	275	378
- Neraspoređena dobit tekuće poslovne godine	276	217
Ukupno rezerve:	2.328	1.994

Akcije Društva su obične (redovne) akcije koje glase na ime i čine jednu klasu akcija. Nominalna vrijednost jedne akcije iznosi EUR 10. Društvo za osiguranje "Lovćen" osiguranje A.D., Podgorica je jedini akcionar Društva.

Adekvatnost kapitala

Izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju („Sl. list CG" br. 45/12 od 17. avgusta 2012. godine) povećan je iznos minimalnog akcijskog kapitala društva za životna osiguranja sa EUR 800 hiljada na EUR 3.000 hiljade. Zakonom su propisani minimalni iznosi godišnjeg povećanja akcijskog kapitala u narednih sedam godina. Prema članu 201a Zakona o osiguranju, Društvo je dužno da u roku od dvije godine dana od stupanja na snagu Zakona o osiguranju uskladi visinu akcijskog kapitala najmanje na nivo od EUR 1.300 hiljada.

Da bi se usaglasilo sa zahtjevima Zakona Društvo je dana 29. Aprila 2014. godine donelo odluku o povećanju akcijskog kapitala za EUR 320 hiljada kroz raspodijelu neraspoređene dobiti emisijom 32,000 akcija (EUR 320 hiljada)

U skladu sa novim Pravilnikom o načinu obračuna margine solventnosti („Sl. list CG" br. 14/13) utvrđena margina solventnosti sa stanjem na dan 31. decembra 2014. i 2013. godine je prikazana u pregledu koji slijedi:

(u EUR)	31.12.2014.
Margina solventnosti po osnovu matematičke rezerve:	114.007
Margina solventnosti po osnovu rizičnog kapitala:	237.836
Ukupna margina solventnosti za životna osiguranja:	351.843
Margina solventnosti (premijski metod, život) :	23.835
Margina solventnosti (metod šteta, život):	18.525
Margina solventnosti (metod rezerve za štete, život):	28.106
Margina solventnosti za dopunska osiguranja:	28.106
Margina solventnosti (život, ukupno):	379.949
Kapital:	1.873.072

Osnovni kapital Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine iznosi EUR 1.873 hiljada i veći je od obračunate margine solventnosti za EUR 1.493 hiljada, čime ispunjava minimalno propisane zahtjeve adekvatnosti kapitala.

Obračun margine solventnosti sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine izvršena u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja visine margine solventnosti („Sl. list CG" br. 14/13) i iznosila je EUR 428 hiljade.

16. OSNOVNI KAPITAL (nastavak)

Adekvatnost kapitala (nastavak)

(u EUR)			
OBRAČUN KAPITALA		31.12.2014.	31.12.2013.
I	OSNOVNI KAPITAL (1 + 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8)	1.873.072	1.654.930
1	Uplaćeni akcijski kapital društva za osiguranje, izuzev akcijskog kapitala uplaćenog na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija	1.600.000	1.280.000
2	Rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja		
3	Rezerve iz dobiti		
4	Prenesena dobit iz prethodnih godina	274.967	377.584
5	Otkupljene sopstvene akcije		
6	Nematerijalna imovina	(1.895)	(2.654)
7	Preneseni gubitak i gubitak tekuće godine		
8	Razlika nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete		
II	DOPUNSKI KAPITAL (1 + 2 + 3 + 4)	-	-
1	Akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija		
2	Podređeni dužnički instrumenti		
3	Rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama		
4	Druge stavke (4.1 + 4.2)	-	-
4.1	Vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu ne uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja umanjena za vrijednosti matematičke rezerve koja u obračunu uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja, pri čemu stvarni troškovi pribavljanja u obračunu matematičke rezerve ne smiju prelaziti 3,5% osigurane sume	-	
4.2	Revaloriz. rezerve imovine koja ne ulazi u sastav imovine za pokriće tehničkih rezervi		
III	GARANTNI KAPITAL I + II	1.873.072	1.654.930
IV	STAVKE ODBITKA (1 +2 +3)	-	-
1	Udjeli u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava		
2	Ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva iz tačke 1 ovog stava, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava		
3	Akcije koje se ne kotiraju na organizovanim tržištima i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza		
V	KAPITAL I + II - IV	1.873.072	1.654.930
VI	MARGINA SOLVENTNOSTI	379.949	428.057
VII	MINIMALNI AKCIJSKI KAPITAL	1.300.000	1.000.00

UTVRĐIVANJE ADEKVATNOSTI KAPITALA		
Kapital>=Margini solventnosti	K>MS	K>MS
Garantni kapital>=1/3 Margine solventnosti	GK>1/3MS	GK>1/3MS
Garantni kapital>=min iznosu akcijskog kapitala	GK> AK	GK> AK
ZADOVOLJEN USLOV ADEKVATNOSTI KAPITALA	DA	DA

U bilansu stanja na dan 31. decembra 2014. godine, Društvo je prikazalo EUR 1.600 hiljada akcijskog kapitala, EUR 275 hiljada dobiti iz ranijih godina i nematerijalnu imovinu u iznosu EUR 2 hiljade. Kod obračuna adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2014. godine Društvo je uzelo u obzir osnovni kapital, koga čine akcijski kapital, dobit iz ranijih godina umanjeno za vrijednost nematerijalne imovine.

Garantni kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala Društva koji sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine iznosi EUR 1.873 hiljada čime ispunjava minimalno propisane zahtjeve da nije manji od 1/3 margine solventnosti odnosno od minimalno propisanog iznosa akcijskog kapitala na navedeni datum.

16. OSNOVNI KAPITAL (nastavak)

Adekvatnost kapitala (nastavak)

Društvo ima obavezu da najmanje jednu trećinu sredstava osnovnog kapitala deponuje i ulaže u vrste imovine propisane Zakonom o osiguranju. Sredstva tehničkih rezervi Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine su 116% pokrivena dozvoljenim ulaganjima, čime Društvo ispunjava minimalno propisane zahtjeve kada su deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi u pitanju na navedeni datum.

17. REZERVISANJA

U hiljadama EUR	31.12.2014.	31.12.2013.
Bruto tehničke rezerve:		
- Bruto prenosne premije	1	1
- Bruto rezervisanja za nastale i prijavljene štete	125	109
- Bruto rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete	207	191
- Bruto rezervisanja za troškove obrade šteta	6	8
	339	309
Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja	2.851	3.554
Rezervisanje za jubilarne nagrade i otpremnine	3	2
Ukupno:	3.193	3.865

17.1 Bruto rezervisane štete

Promjene na rezervisanim štetama životnog osiguranja u toku godine bile su sljedeće:

U hiljadama EUR	2014.	2013.
Stanje, 1. januara	309	316
Rezervisanja u toku godine (Napomena 6)	30	(7)
Stanje, 31. decembra	339	309

17.2 Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja

Promjena na matematičkim rezervama i drugim tehničkim rezervisanjima životnih osiguranja u toku godine su sljedeće:

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Stanje, 1. januara	3.554	3.822
Rezervisanja u toku godine	(703)	(268)
Stanje, 31. decembra	2.851	3.554

18. KRATKOROČNE OBAVEZE

(U hiljadama EUR)	31.12.2014.	31.12.2013.
Obaveze iz poslova osiguranja:	42	24
- Obaveze po osnovu šteta	35	17
- Obaveze za premiju reosiguranja	7	7
Ostale obaveze:	88	74
- Kratkoročne obaveze prema zaposlenima	-	-
- Ostale kratkoročne obaveze	59	48
- Obaveze za porez na dobit	29	26
Ukupno:	130	98

19. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Pri sastavljanju ovih finansijskih izvještaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i operativne odluke drugog lica. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmjerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu. Povezana pravna lica mogu ulaziti u transakcije, koje možda nepovezana lica ne bi vršila i transakcije sa povezanim pravnim licima mogu se obavljati pod drugačijim uslovima i u drugačijim iznosima u odnosu na iste transakcije sa nepovezanim pravnim licima.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan i za godinu završenu 31. decembra 2014. godine prikazane su kao što slijedi:

a) Salda na računima sa povezanim pravnim licima

(U hiljadama EUR)		31.12.2014.	31.12.2013.
Obaveze		12	12
Obaveze za zakup	"Lovćen" osiguranje A.D.-većinski vlasnik	-	1
Obaveze za premiju reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav RE" DD Ljubljana	7	7
Obaveze za održavanje programa "Finance Kit"	"Zavarovalnica Triglav" DD Ljubljana	5	4
Potraživanja		67	33
Potraživanja za zakup	"Lovćen" osiguranje a.d.-većinski vlasnik	61	33
Potraživanja od reosiguravajuceg društva za udjele u rezervisanim štetama	Pozavarovalnica „Triglav RE" DD Ljubljana	6	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

19. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA(NASTAVAK=

b) Transakcije sa povezanim pravnim licima

(U hiljadama EUR)		2014.	2013.
Prihodi			
Prihodi po osnovu zakupa	"Lovćen" osiguranje A.D. - većinski vlasnik	74	83
Prihodi od reosiguranja za nastale rezervisane prijavljene stete	Pozavarovalnica „Triglav RE" D.D., Ljubljana	6	-
Prihodi od reosiguranja po osnovu provizija	Pozavarovalnica „Triglav RE" D.D., Ljubljana	2	1
		82	84

(U hiljadama EUR)		2014.	2013.
Rashodi			
Rashodi po osnovu zakupa	"Lovćen" osiguranje A.D. - većinski vlasnik	9	8
Rashodi za premiju osiguranja-nezgoda radnika i obavezna osiguranja	"Lovćen" osiguranje A.D., većinski vlasnik	2	2
Rashodi za održavanje programa "Finance Kit"	"Zavarovalnica Triglav" D.D., Ljubljana	5	4
Ostali rashodi	"Triglav nepremičnine" D.D., Ljubljana	-	1
Rashodi premija reosiguranja	Pozavarovalnica „Triglav RE" D.D., Ljubljana	32	28
		48	43

c) Naknade rukovodstvu

Bruto zarada Izvršnom direktoru za njegove usluge izvršene u toku redovnog radnog vremena za 2014. godinu iznosi EUR 36 hiljada (2013: EUR 36 hiljada) .

20. POTENCIJALNE OBAVEZE I RIZICI POSLOVANJA

20.1 Oporezivanje

Poreski sistem Crne Gore je u procesu kontinuiranih izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Društva smatra da su poreske obaveze uključene u ove finansijske izvještaje pravilno iskazane. U toku 2014. godine nije bilo kontrole Poreske uprave.

20.2 Sudski sporovi

Društvo vodi određene sudske sporove sa stanjem na dan 31. decembra 2014. godine koji se smatraju uobičajenim za ovu vrstu poslovanja, uključujući sporove po osnovu odštetnih zahtjeva prema različitim polisama osiguranja koje je Društvo izdalo. Obzirom da se ne mogu sa sigurnošću predvidjeti efekti i ishod ovih sporova, rukovodstvo Društva smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava za takve sporove u toku ili naknadne potencijalne odštetne zahtjeve, ishodi sporova u toku ili podnijetih odštetnih zahtjeva kao i onih koji eventualno predstoje protiv Društva, nemaju materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

20.3 Finansijski i operativni lizing

Društvo ima zaključene ugovore o finansijskom i operativnom lizingu kao davalac lizinga.

Buduće vrijednosti minimalnih potraživanja po osnovu finansijskog lizinga na dan 31. decembra 2014 godine i 31. decembra 2013 godine su prikazana kao što slijedi:

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Do godinu dana	11	-
Od 1 do 5 godina	64	-
Preko 5 godina	60	-
	135	-

Buduće vrijednosti minimalnih potraživanja po osnovu operativnog lizinga na dan 31. decembra 2014 godine i 31. decembra 2013 godine su prikazana kao što slijedi:

(U hiljadama EUR)	2014.	2013.
Do godinu dana	88	88
Od 1 do 5 godina	24	88
Preko 5 godina	-	-
	112	176

21. IZVJEŠTAJ AKTUARA

Aktuarsko mišljenje o finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju Društva na dan 31. decembra 2014. godine je pozitivno sa sljedećim sugestijama:

- U 2014 . godini se portfelj smanjio, posebno zbog velikog broja doživljenja starijih polisa. U slijedećim godinama će se postojeći portfelj osiguranja još dodatno smanjivati zbog doživljenja starijih polisa. Zbog smanjenja portfelja u 2014. godini smanjio se i režijski dodatak obračunat u premiji.Troškovi Društva u 2014. godini su u odnosu na troškove u 2013. godini su na istom nivou i nadmašuju ukupne obračunate troškove iz osiguranja.Iz tog razloga potrebno je da Društvo i dalje posvećuje pažnju tom segmentu.Zbog smanjenja portfelja u prošloj godini i u narednim godinama Društvo treba uvećati prodaju novih osiguranja, da bi moglo održavati prihode od osiguranja na adekvatnom nivou.

- Potrebno je obratiti posebnu pažnju na prinose ulaganja tehničkih rezervi, koji treba da nadmašuju garantovane kamate u tarifama i na usklađenost deponovanih i uloženih sredstava sa obavezama Društva sa aspekta ročnosti i likvidnosti sredstava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

22. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo usklađujućih događaja nakon datuma bilansa stanja koji mogu uticati na finansijski položaj i rezultat Društva na dan 31. decembra 2014. godine.

Podgorica, 16. mart 2015. godine

Potpisano u ime Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen – životna osiguranja", Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja

Tijana Radinović
Rukovodilac odjeljenja za finansije i računovodstvo

Izvršni direktor

Dobrila Otović
Izvršni direktor